

Nro. 22.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Septembernek 15-dik napján 1795.
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környüállások.

A' Fels. udvari hadi Kancelláriához jött tudósításából Gr. *Clerfayt* Feldmarsálnak azt olvasuk, hogy *Urdingen* és *Neuwid* közt még most is nagy készüléteket tegyenek a' Frantziák a' Rénus vizén való által jövetelre, és nemtsak tábori erősegeinkre, hanem *Neuwid* várására is szüntelen hánnyák a' tüzes golyóbisokat, mellyeknek tüze igen sok kárt tett az épületekben. Aug. 30-dik napjától fogva Sept. 5 dik napjáig 5 ember öletett meg és 12 esett sebbe a' Gróf *Clerfayt* armádiájából. —

A' múlt hólnapnak 17-dikén *Borchetto* mellett történt tsatában nagy vérontás vólt az egyesült Austriai Szardiniai, és Fr. seregek közt,

melly egynéhány órákig tartott. B. *Devins* hadi Tármester igen kemény manifestumot küldött a' Genuai tartomány lakosaihoz, a' kik az egyesült seregeknek kárára egyet értettek a' Frantziákkal; egyfzersmind egynéhány helységeket elfoglaltatott a' hadi költségnek ki pótolására. Értésére esvén e' dolog a' Genuai Tanátsnak, az egész republikában lévő fegyvert fogható férfiakat fegyverbe öltöztette.

Andernachból Aug. 24-dikén. Ennekelőtte ötöd nappal egy sereg Fr. artilléria marsirozott a' *Koloniai* mezőségen keresztül *Koblentz* felé. Noha igen setét vólt az éjjel; még is mindazáltal észre vévén az Austriakusok az ellenségnek mozdulásait, egynéhányszor tüzet adtak az artillériát vivő szekerekre. A' Frantzia komendáns számosos haubitzákat és ágyúkat vonatott a' *Rénus* partyára, és keményen tüzeltetett az Austriai seregekre.

Strafsburgból Sept. 2-dikán. Néhány napoktól fogva itten is izegnek mozógnak a' Fr. seregek, tegnap 6000 ember marsirozott a' *Rénus* partyán felfelé, *Pichegrü* Generális által menni szándékozik a' *Rénuson* — az új constitutio, mellyet a' *Páris* körül táborozó patrióta seregek örömmel bé vettek, ide is meg érkezett, és minekutánna ki nyomtattatik, ki fog az ármádiáknál olzogatatni. —

Düsseldorfól Sept. 3-dikán. Gróf *Clerfayt* Feldmarsál a' múlt éjel ide jövén meg vizsgálta a' *Kalcum* mellett lévő tábort, és a' *Mündelheimi* sántzokat. Nagyon tettettek néki a' Frantziák *Rénuson* való által jövetelének meg akadályoztatására tétetett rendelések. Ambár azzal biztatnak némelleyek bennünket, hogy a' Frantziák által nem jönnek a' *Rénuson*: még is mindazáltal szüntelen való félelem közt vagyunk. Sok lakos társaink ki költöztek honnyaikból, és a' hátra maradtak is fogják őket követni, mihelyt észre veszik, hogy az ellenség lövöldözni fogja városun-

kat. A' *Neuwidi* szigetnek még most is birtokában vagynak a' Frantziák. *Werneck* Cs. Kir. Generál Lajtinánt *Neuwid* környékére menni parantsoltatott a' kórmánya alatt lévő corpussal.

Moguntziából Sept. első napján. A' *Neuwidből* hozzánk jött tudósítások ellenkeznek egymással, egynéhányból azt olvassuk, hogy a' *Rénus* mellett fekvő házak mind porrá égtek; mások ellenben azt beszélik, hogy az ott lévő szigetből nagy veszteséggel ki üzettek a' Frantziák. Az újabb tudósítások meg vallyák, hogy sok kárt tettek a' Fr. golyóbisok a' házakban; de hogy a' *Rénus* mellett lévő úttzak mind porrá égtek volna, arról semmit nem emlékeznek. Tagadhatatlan dolog, hogy minden tehetős *Neuwidi* lakosok és még a' Császári pósta is ki futottak honnyaikból, féltvén jószágaiknál betsesebb életeket a' veszedelemtől.

Olasz Ország.

A' *Turini* tudósítások úgy adgyák elő a' múlt Juliusnak utolsó napján a' Frantziák és Pedemon-tánusok közt történt tsatát, mint a' mellyben az elsőbkek közül 300-an estek el, és mind táborokat, mind minden munitziójokat el vesztették.

Mind az Austriai, mind a' Frantzia Olasz Országai armádiák számos hadi néppel öregbítettek. *Vádóban* sok lajtorjákat vitettek az Austria-kusok. —

Nemtsak a' Genuai, hanem más Olasz Országai levelek is egyenlő módon beszélik, hogy az Austriai és Frantzia armádiák közt két helyen, úgymint *St. Spririto*, és *Borchetto* mellett véres tsaták történtek, mellyekben mind a' két részről sok jó vitézek hullottak el. Mellyik résznek kedvezett légyen inkább a' hadi szerentse, meg nem iratik. Az Anglus hajók még mostan is zárva tartják a' Genuai kikötő helyet, melly miatt naponként mind inkább inkább öregbül az eleségnek szüksége.

Nem régiben 9 eleséges hajó ment *Allassióba* Török vitorla alatt. Egy *Bartzellónából Genuába* ment hajó azt a' hirt vitte oda, hogy 22 linea hajóból és 11 fregáttából álló Spanyol flotta szándékozik *Genua* környékére menni. Az újabbi Olasz Országi levelek is erősítik, hogy nagy zenebona vagon *Korsika* szigetében. — — — — —
Mihelyt fülébe ment a' *Genua* környékén úszkáló Anglus flottának a' Spanyol Ország, és Frantzia respublika közt való békességnek hire mindgyárt minden eleibe akadt Spanyol hajókat elfoglalt.

Tivolitól nem meszlze, egy *Sz. György* nevű helységben és *Fracastiban* föld indulás vólt, amott egynéhány házak el is szüllyedtek, 's annyira megrettentek a' lakosok, hogy mind ki futottak a' mezőre, és ott vontak magoknak sátort. Azutólsóbb helységben semmi kár nem történt.

Lajós király napján pompás isteni tisztelet vólt Rómában a' Fr. nemzet templomában, melylyen a' Kárdinalisok, az ott tartózkodó Fr. herczeg alszszonyok, a' külső nemzetbéli követek, és a' Római nemesség is jelen vóltanak.

Aug. 28-dikán, hirtelen és egyszerre meg fogdosták a' Római éjjeli strázsák azokat a' pénzuzsorásokat, a' kik a' papiros pénzt rendkívül való nagy nyereséggel kész pénzen felváltogatták. Minden nállok találtatott pénz elvétellettőlök, kemény nyomozás alá rekesztettek, és reszketve várják magok ellen a' szententziát, nem lehetvén más mód az uzsorásoknak megzaboláztatásokban.

A' *Velentzében* mulatott Spanyol követ *Veronába* menvén tudtára adta *XVIII Lajos* királynak a' *Madritti* udvar és Fr. respublika közt szerzett békességet. A' *Párisi* Convent arra serkengette a' *Velentzei* Tanátsot, hogy ne engedje meg *XVIII Lajost* a' respublika tartományaiban mulatni. *Aug. 22-dikén* ismét 30 Frantzia emigráns

papok vettenek bútsút Pápa ö Szentségétől, tely-lyes bizodalomban lévén, hogy szabadosan és bántodás nélkül vizsgálva mehetnek hazájokba. *Charette* Generálisnak Fr. respublika ellen ki adott manifestuma Romában is ki nyomtattatott, melly dolognak meg értése után a' Szentséges Pápa parantsolatyára minden nyomtatványok el vétettek a' nyomtatótól.

Nápoly várasában még most is sokan fogat-
tatnak el azok közül, a' kik az utolsó öfzve es-
küvés résztes társainak lenni találtattak, a' kik
közt 11 fő rangú emberek és a' király testörző
serege közül is egynéhányan vóltanak. Arrava-
ló nézve egy más testörző sereget állított fel a'
király, mellyhez a' Nápolyban lévő örizet közül
választattak ki az all tisztek.

Batáviai Respublika.

A' közelebb el múlt Augustusnak vége felé
nagy félelem közt forgottak azok az Amsterdami
zsidók, a' kik régtől fogva fával, eleséggel, 's több
effélekkel tartották a' várast, 's tellyeséggel meg
nem akarta a' kösség engedni, hogy azokkal to-
vább is kereskedhessenek. Üstökbe kapván né-
mellyek a' zsidókkal, egynéhányan a' vízbe vettet-
tek az Izráéliták közül. A' revolutióhoz ragasz-
kodott gazdagabb zsidók, az emberiség és egyen-
lőség jussai mellett azt kívánták, hogy ök is vé-
tessenek fel a' közörméges hivatalokra, üres vá-
laszt nyervén, tsúfos beszédekkel illették a' Bata-
vusokat. Ezek meg boszszonkodván, botra 's
fegyverre kaptak, és egynéhányat meg öltek, 's
halálosan meg sebesítettek a' zsidók közül.

Generál *Daendel* néhány Fr. Generálisokkal
együtt a' respublika vég várainak meg visgá-
lására mentenek Hágából; az új nemzeti brigá-
dák is oda marsirozni parantsoltattak, a' Hollan-
dai szolgálatból ki szökött katonáknak, kiknek
7000 főre tétetik a' száma, vizsgálva verésére,

hogyha erőszakosan bé akarnának a' respublika határain ütni, a' Frantziák pedig bellyebb vonták magokat, a' belső tsendességnek fenn tartása végett.

Utrecht váarasában kemény parantsolat adattott ki az ott tartózkodó idegenek ellen; azok a' lakosok ellen pedig, a' kik *Osnabrückben* mentenek az Orániai hertzeg Fridrik korpusához, az a' végzés hozatott, hogy, ha 14 nap alatt vízfíza nem térnek honnyaikba, haza ellenségeinek fognak tartatni.

A' *Hágában* múlató Fr. nemzeti képviselő parantsolatot vett Parisból, hogy *Moreau* Generállissal együtt olly kézszületben tartsa a' Batáviai respublikát, hogy akármelly ellenségeinek ellentálhasson. E' dologról a' Köz Rendeket is tudósította a' nevezett nemzeti képviselő.

A' *Hágai* Köz Rendek egy hirdetményt tettek közönségesé, mellyben meg tiltatik a' matrózokat verbuálóknak az ollyan embereknek bé verbuálása, a' kik még el nem botsátattak a' respublika szolgálattyaából, és azoknak bé verbuáltatása is, a' kik a' Frantzia ármádiához tartoznak.

Cuilenburgban nagy zenebona vólt *Aug. 21.* dik napján, mellyben a' helytartó Fejedelem dítséretére egynéhány dallokat el fújtanak a' zenebonások. A' fegyveres polgárság, és a' *Waldek* regementjéből való katonák által széllyel üzetvén a' zenebonálkodók, ismét tsendesség lön.

Az *Algiriai Dey* ugyan nem ellenzi a' Frantzia, és Batáviai respublikák közt kötött álliánziát: mindazáltal szokása szerént ő is sürgeti az esztendőnként néki küdetetni szokott ajándékot; sőt magát a' Hollandus Consult küldötte *Hágába* azon ajándéknak siettetésére.

Nagy Britannia.

A' Német tengerben úzkáló Anglus eskaderhez hét hadakozó hajók küldettek a' *Portsmouthi*

kikötő helyből. A' *Londoni* ministerium 30 ezer főből álló armádiát szándékozik Amerikába küldeni, holott nagy veszedelemben forognak az Angliai kolóniák a' Frantzia erőnek öregbedése miatt. Ezt az armádiát kiváltképen voluntérok által akarják szaporítani, minden főre 5 guine foglaló pénzt ígervén.

A' *Sz. Vintze* szigetében ismét tsendesség vagyon, minekutánna a' Karibesek egy tsatában egészlen öszve rontattak, és széllyel üzettek volna. A' Fr. tengeri partok körül vigyázó Angliai hajók úgy bé zárták a' *Havrei*, *Cherbourgi*, és *Granvillei* kikötő helyeket, hogy ezeknek tellyességgel semmi egyességek nem lehet egymással.— A' *Hervilli* emigránsokból álló corpora is a' több emigráns regementek után küldetett.

A' múlt hólnapnak 24-dikén ültenek hajókra a' *Souhamptoni* kikötő helyben Lord *Mojra*, *Doyle* Generális, az *Artésiai* Gróf, és több nevezetes hadi tisztek, 's egyenesen a' Fr. tengeri partok felé vették útyokat. El menetelek előtt a' *Glocesteri* hertzeg is oda menvén darab ideig beszélgetett az *Artésiai* Gróffal. *Londonba* az az örvendetes hir vitetett, hogy a' Kis Britanniai partok körül szerentsésen folynak a' dolgok; hogy *Charette* rojalista Generálisnak egyessége vagyon a' *Bridport* Lord flottájával; hogy *Doll* püspök, Gróf *Sombreuil* 's több fogságba esett, és a' Frantziák által agyon lövöldöztetett emigráns tisztek halálának meg bocszúlására, 400 patrióta katonákat lövöldöztetett agyon. A' *Dóyle* Generális kormányára bizatott corpus 4 regementből áll, 's mindenik regement 1000 főből, és hat regementek parantsoltattak hozzája menni. Leg elsőben is a' *Noirmoutier* nevű Fr. szigetet támadgyák meg az Anglusok és emigránsok, a' kik, hogyha szerentsések lehetnek fel tételekben, onnan akarják a' Chouánsokat fegyverrel és munitzióval segélleni.

el ment a' tűz nézésére, és hathatós rendelkezéseket tett annak meg óltására. *Berlinben*, és több *Brandenburgiai* városokban mind a' bőséges aratás, mind a' királyi meg töltött magazinumok, meg óltsoították a' közönséges piatzokon az életnek az árát. A' *Kolóniaiaktól* kivántatott 2 millióból álló költsön pénz helyett 5 ezer livrát fognak hól- naponként fizetni az uradalom kaszsjájából.

Frantzia Ország.

Berlier nemzeti képviselő által javasoltatott és a' *Convent* által is jóvá hagyatott közönséges hirdetménynek e' vólt rövid summája: „*Frantziák!* hosszú viszontagságaitok után önnön magatok határozzátok meg jövendőbéli sorsotokat, az új constitutiónak bé vétele által. Régulta kívánkozik a' haza szabados igazgatásának módja után, mellynek állandósága egyedül a' bölts fundamentomon építetik. El érték e' ezen fel tétéleket biztosaitok? Ugy hiszik ök, legalább e' vólt az ö kivánságok. — Jó rendet és tsendességet szerető polgárok! vegyétek el annak zálogát, a' melly a' ti elötökbe adatott constitutióban áll. Egyedül ez adhat minékünk szerentsét, és bővséget a' békességnek visszfa hozatása után. *Frantziák!* minden karban és rendben lévő polgárok, tsatollyátok öszve magatokat a' hazának bóldogságára; ne hátra hanem inkább előre lépjete; századok folytanak el az utólsó hat esztendőekben, és bátor unalmára vólna is a' *Frantzia* népnek a' revolutió, de nints unalmára és tsömörjére a' szabadság. Tinéktek ugyan most igen sokat kell szenvednetek, de nem azért, hogy új revolutiót tsináltok, hanem inkább azért, hogy a' már el kezdett revolutiót el végzitek, és határt szabtok eddig szenvedett nyomoruságaitoknak. Lehetetlen, hogy azokat a' gonoszokat, a' mellyeket a' mostani szabados és minden despotismus nélkül erős kormány szék alatt szenvedtetek, ennek tulajdonítsátok. Szabad nemzet! hald meg képviselőidnek

szavait, a' tenéked ajánltatott társaságbéli meg-
egyezése oda tzelez, hogy szerentséssé tégyen
tégedet. Hatalmadban vagyon jövendöbéli sor-
sodnak avval való öszve kaptsolására. Jól meg-
gondold szerentsédet, és tsendességedet, 's eképen
mented meg hazádat a' veszedelemtöl.

A' szerentsétlen királyi hertzeg aszszonyka
(így szól egy Párisi közönséges levél) még most
is Tempeli fogházában vagyon. Még most sem tud-
gya azon szomorú környülállásokat, a' mellyek
közt familiájának nagyobb részét el vesztette. —
Majdan következendő szabadtságával biztattyák
ötet; de épen az az első nap, melyet fogházan
kívül fog érni, lészén kétség kívül az a' nap is,
a' mellyen egész szerentsétlenségét, tudnillik, hogy
már testvér ötse is meg hólt, meg fogja tapasztal-
ni. Azt állattyák némellyek, hogy Frantzia Or-
szágból lejendö ki jövetelekor vizsza nyeri néhai
Felséges édes anyjának mennyegzői kintsét, be-
tses gyöngyeit, és köveit, 's e' mellett 50 millió
livrát kész pénzben.

Néhány napokkal ennekelötte (tudnillik Aug.
27 dik napja előtt) egy Párisi teátrumban az úgy
nevezett *Zenobia* szomorú játék jádtzottatott, a'
melly alkalmatossággal a' jádzó személyek közül
egy e' két rend verset mondván:

*Fille de tant de rois, reste d' un sang fameux,
Illustre, mais helás! encore plus malheureux!*

az az

ennyi sok királyoknak leánya, ditsösséges vérnek
maradványa, felséges, de sokkal szerentsétlenebb
személy — az egész teátrum meg tölt a' kéz tap-
solásoknak hangjával, és minden jelenlévők a'
Tempeli fog házba zárt szerentsétlen királyi her-
tzeg aszszonyról emlékeztenek. Mellyből ki tetz-
szik, hogy a' Párisi lakosokban is találtatnak a'
kik jó szivvel viseltetnek a' királyi familiához.

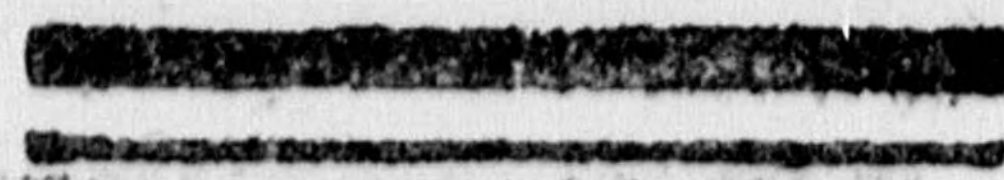
Gr. Rhode Pruszszus követ Aug. 25-dikén ju-
tott Párisba, hanem, a' mint a' hir repdes, *Lisza-*

Bonába fog onnan menni. Ugyan azon nap sok hadi sereg ment bé *Párisba*, mellyek tudakoztatván oda lett meneteleknek okáról, az felelték, hogy ők kenyeret vittek magokkal; úgy is vólt a' dolog, mivel mindjárt harmad nappal azután, minden személyre egy font kenyér rendeltetett — Aug. 26-ikán ismét 29 millió livra papiros pénz égettetett meg, melly az ennekelötte meg égettekkkel együtt 3400 millió, 683000 livrára megyen. —

Nantes várasából következő foglalatú levél küldetett Aug. 18-dikán *Párisba*: „Még most is szüntelen nyughatatlankodtatnak bennünket a' Chouánsok; mind a' vizen mind a' szárazon megtámadgyák a' nekünk eleséget hozni akaró embereket, melly miatt igen nagy szükségben élünk. A' *Wendei* környékből gyakorta lövöldöznek külső őrálló seregeinkre. Jól tudgyák mind a' *Wendeisták*, mind a' Chouánsok, hogy ők nem sokára véget fognak érni, és épen azért igyekeznek végső szempillantásaikban nekünk annyit ártani, 's annyi károkat okozni. Azon vagynak az előjárók, hogy már valaha vége legyen ennek az ártalmas háborúnak; erre való nézve küldetett az északi ármádiának egy része a' *Wendei* osztályba *Candaux* Generális vezérlése alatt; azért reménylünk is, hogy azok, a' kik másutt mindenütt győzödelmeskedtek, itten is diadalmaskodni fognak.

Mint hogy a' *Quiberonban* vólt Fr. seregek sok hamis assignátákat vettek el a' meg öletett és fogságba esett emigránsoktól; szükségesnek ítélte a' nevezett Generális azoknak folyamatra való bortsátatásokat kemény parantsolat által meg akadályoztatni. —

Egy *Párisi* levél ekként festi le Fr. Ország napnyúgoti tartományinak jelenvaló környülállásait: „A' napnyúgoti osztályokból hozzánk jött tudósítások kedvetlenek; mind jobban jobban öregbül a' Chouánsoknak száma, a' kik sok apró várasokat

környül vévén semmi némű eleséget nem engednek azokba bé vitetni, hanem éhel halásra akarják a' lakosokat juttatni. Oda küldetett seregeink erőtlének azoknak ki irtásokra; K. Britanniának leg termékenyebb környékeit mind ök, mind a' mi seregeink el pusztították, a' parafztoknak nagyobb része honnyaikból ki futott, a' városok contributio alá vettettek; Sz. Máló mind a' vizen mind a' szárazon sok nyughatatlanságot szenved. Az ellenségnek számos hajói nem engedik hajóinknak oda való bé meneteleket.

Minden osztályokba rendkívül való kurirok által küldötte meg a' Convent az új constitutiót, és azon végzését is, melly szerént voksollyanak az osztálybéli gyűllések, és hogy a' mostani Convent tagjainak két hármad részét a' törvényt hozó corpus közé kell választani. Ez a' decretum semmi közönséges meg elégedést nem szerzett, legalább keményen tsipdesik azt a' közönséges újság levelek.

Marsiliában újobban egy nagy complot jött világosságra, az öfzve esküttek, kiknek száma 1000 főre ment, azon igyekeztenek, hogy a' Sz. János erősségét el vegyék, az abban lévő 2000 rabot ki szabadítsák, és az ott találtatandó fegyverrel fel fegyverkeztetvén minden patriótákat meg öldössenek. Világosságra jöven rossz fel tételek, 80-an el fogattak az öfzve esküttek közül, a' kiknél sok fegyver találtatott. Az öfzve eskütteknek fejedelménél *Tardetsenél* találtatott fegyveren kívül egy zászló is vólt, mellyre ezek az igek festettek: *az 1793-diki constitutiót! egyedül e' teheti a' népet szerentséssé.* Értésekre esvén a' nevezett erősségben lévő foglyoknak, hogy az ő feltételek semmivé lett, 16-an közülök egy kötelelen le botsátkoztak 's el szöktek, a' 17-dik botsátkozásakor a' kötel két felé szakadván a' többi ki nem szabadúlhatott.

Barthelemy úrnak sok irigyei és ellenségei támadtak Helvétziában, a' kik gyánúságba akar-

ván ötlet ejteni, mostani fontos hivatalyától megfolytani kívánnyák. A' Helvétziai tudósítások szerint a' *Dovayi* Merlin fog helyébe küldetni. — *Bourdon de l' Oysie* vissza hivatott Amérikai útytyából, kétség kívül azért, mivel más féle rendelkezéseket tett már most a' Convent.

A' *Tempeli* fogságban lévő királyi herezeg alszszonyka legnagyobb mulatságot talál a' jó könyveknek olvasásában, mellyre nézve *Fontenellnek* munkáit, és *Sevigne's Maintenon* tudós alszszonyoknak leveleit, és könyveit kívánta magának adatni 's meg is nyerte. A' *Burbonni-Orleánsi- és Cony* hertzeg alszszonyok szabadon botsátattak eddig volt fogságokból.

Dügomier Generális özvegyének 3000, és minden gyermekeinek egynek egynek 1600 livra esztendei pensiót rendelt a' Convent; e' mellett megparantsolta a' Közjóra ügyelő Commissiónak, hogy az Anglus fogságba esett fiát váltassa fel. (*Dügomier* volt a' *Pyrenéusi* armádiának fő vezérje, 's ennekelőtte esztendővel esett el a' Spanyolokkal való tsatában).

A' *Báselben* lévő Frantzia követségnek titoknokját *Bacher* urat nevezte ki a' Közjóra ügyelő Commissió a' Frantzia királyi hertzeg alszszonynak az Austriai fogságban lévő Frantzia nemzeti képviselőkkel való felváltásának végbevitelére. A' Közjóra ügyelő Commissiónak e' tárgyról kiadott végzésében a' többek közt ez a' tikkely vagyon: A' követség titoknokja *Bacher* köteles léfzen meg határozni, hogy a' Fr. nemzetnek Austriai fogságban esett, avagy által adatott 5 képviselői, *Bournonville* minister, a' *Konstántzinápolyba* menni szándékozott, de Helvétziai útytyában el fogatott követ *Semonville*, és társai mingyárt botsátassanak szabadon, és küldessenek Báselbe; ugyan azon szempillantásban a' Fr. kormányszék is kész léfzen néhai *XVI Lajos* Fr. királynak leányát azoknak a' személyeknek által adni, a' kiket

rendelni fog azon végre a' Fels. Császár. Ennek felette azok a' *Burbóniai* familiából való személyek is, a' kik fogságban ülnek, szabadon fognak bocsátatni, és bizvást oda mehetnek, a' hová nekik tétzeni fog.

A' *Páris* várasa környékén fekvő Fr. seregek deputatiót küldvén a' Conventhez, meg jelentették, hogy ők bé vették a' constitutiót. Ebben a' deputációban *Menou* fő vezérrel együtt egynéhány Generálisok és fő tisztek is voltak, kiknek a' gyűlés palotájába lett bé menetelekkor nagy tapsolás esett. A' deputációnak szószollója *Jouy* Generális így szólott a' Convent előtt: „A' melly törvény által, *ügymond*, szabadságot adtatok az ármádiának a' respublika constitutiójáról való értelmének szabados ki nyilatkoztatására, az a' leg édesebb meg jutalmaztatása a' Fr. vitézeknek. Ti magatok által láttátok, hogy nagy jussa vagyon azoknak a' Constitutióról voksolni, a' kik a' szabadságnak tulajdon vérekkel való védelmezésére meg esküttek. A' constitutiónak aktái ki oltattak a' *Páris* körül fekvő táborban, a' vitézek fegyver nélkül öszve gyűlvén egyenlő szívvél bé vették azt, reánk bizták akaratyoknak ki jelentését; esküszünk mi magunkért és ö érettek, hogy mi a' mi ügyünket soha el nem fogjuk a' ti ügyektől választani. Örökké való hadat indítottunk a' függetlenség, a' Rojalisták, és a' Terroristák ellen 's a' t. Beszédjére ekként felelt a' Convent előülője: „Derék vitézek! tovább is viaskodgyatok és győzzetek, ti ontottátok ki véreteket a' szabadságért, tehát vegyétek vitézi bátorságtoknak jutalmát, a' midön ti veszitek bé legelsőben is a' respublika constitutióját. Ez a' Constitutió a' ti ditsösséges seb helyeitekbe bé vólt írva, bé vólt metzve a' *Fleuruşi* véres ütközetbe, a' *Pyrenéusi* és *Alpesi* hegyeknek tetejébe, és a' *Quiberoni* köziklákba, mellyeknek nevéről az Anglusok, és emigránsok félelem, és reszketés nélkül nem is emlékezhetnek. Most tehát vegyétek el azon tiszte-

letnek adaját, mellyre vitézségtek, és győzödelmeitek érdemesekké tettek titeket.

Prieres ezen ármádiához küldetett képviselő elő beüzéllette a' Constitutio bé vételének módját. A' vitézek, *úgymond*, öszve gyűlvén le rakták fegyvereiket, és mint hajdan a' Gallusok tselekedtenek, akként tanátskoztak egymás közt a' Constitutiónak bé vétele eránt. Meg mutatták, hogy ők valóságos barátjai a' szabadságnak, de koránt sem azok legyenek, a' kik mindent vérrel festettenek bé, és holt testekkel éltenek, hanem azok közül valók, a' kik egyik kezekkel az igazságnak oszlopait ölelték meg, a' másikat pedig az egyenlőség oszlopához nyújtották ki. A' Constitutio aktáinak, mellyek ennekelötte 5 napokkal a' katonaság közt ki osztattak, fel olvastatása után szedettek öszve a' voksok, 's mindnyájan bé vették azt. Egyetlen egy káplár mondotta, hogy ő bé nem veszi, 's azzal sátorába ment; de bezzeg nagyon meg pirúlt látván, hogy senki se vólt az ármádiánál vele egy értelemben. A' patantyúsok az ágyúk mellett akarták voksaikat adni, és ágyúiknak harsogása által jelentették ki annak bé vételére való készségeket.

Lengyel Ország.

A' *Lythvániai* nagy hertzezségben és *Ukrániában* lévő Lengyel Mánásoknak jószágaik darabonként el adatnak, mellyekből számos uradalmakat vásárlott magának az Orosz Császárné. Gr. *Suwarow* Orosz Feldmarsál ismét Warsóviában vagyon, de ott sem fog sokáig mulatni, hanem egynéhány ezer emberrel *Molzka* Ország felé indulni a' *Dóni* Kozákok közt támadt zenebonának le tsendesítésére. *Warsóviában* egynéhány magazinumok állitattak fel az Orosz seregek számára, melly annak a' jelé, hogy a' jövő télen is ott fognak téli kvártélyban maradni.

Ismét az a' hir repdes *Warsóviában*, hogy a' király oda szándékozik menni; hogy a' *Péters-*

burgi udvar szabad városá teszi *Warsóviát*, úgy mindazonáltal, hogy mindenkor az Orosz Birodalom védelme alatt legyen; hogy a' három szomszéd fejedelmek illendő pensiót fognak a' királynak fizetni. A' *Warsóviára* vettetett 600 ezer Lengyel forint contributió ellen deputátiót küldött a' Magistratus *Buxhöwden* Generálishoz, a' ki arra kötelezte magát, hogy azon contributiónak elengedéseért esedezni fog *II-dik Katalin* előtt. —

Török Birodalom.

Konstántzinápolyban és annak környékén sok embert meg öl a' *Smyrnából* oda által szökött pestises méetely. Az *Egyiptomból*, és *Syriából* oda hozatott élet óltsóbbá tette a' kenyeret, és az eleséget; még is mindazáltal még most is békételenkedik a' nép a' reá vettetett adó ellen, és a' *Diwán* nevezetesebb tagjain kivánt boszízút állani, tüzet vetvén azoknak házaikba. Nemtsak ott, tudnillik *Konstántzinápolyban*, hanem az egész *Török Birodalomban* békételenséget okozott ez az új adó, mellyet mindazáltal a' fényes *Portának* rendkívül való sok költségei miatt lehetetlen meg változtatni.

A' *Máltai korsárok*, az az, rabló hajósok ellen szerentsésen dolgozik a' *Kapután Basa* az archipelagusban. Aug. 23-dikán ismét egy nagy hajójokat vette el *Kándia* szigete mellett. Az *Anglia*, és *Frantzia* fregátták öszve akadtak a' *Smyrnai* vizekben, 's kevésbe múlt, hogy üstökbe nem kaptak egymással. *Belgrádban* tsendeség vagyon, minekutánna az előbbi lakosoknak vizsgálva adattak volna el vétetett fekvő örökségeik. —